

**Клуб туристів “Робінзон”
Дніпровського району м.Києва**

ЗВІТ

про пішохідний туристський спортивний
похід третьої категорії складності
по Закарпатській області
здійснену з 29.04 по 10.05 2006 р

Маршрутна книжка № 31/06
Керівник І.А. Злацький
м.Київ – 100
Б-р.Верховної Ради 19 кв.66
т. 559-24-97.

Маршрутно-кваліфікаційна комісія розглянула звіт і вважає, що
подорож може бути зарахована всім учасникам і
керівнику _____ категорії складності,
звіт використовувати в _____.

Штамп МКК

м.Київ – 2006

Розділ 1

Довідкові дані про туристський спортивний похід

1. Організація, що проводить похід - Клуб туристів “Робінзон”

Дніпровського району м.Києва

2. Параметри походу

-

Вид туризму	Категорія складності походу	Протяжність активної частини походу, км	Тривалість		Термін проведення
			Загальна	Ходових днів	
Пішохідний	Третя	221	12	11	29.04-10.05 2006

3. Район походу

-

Закарпатська область.

4. Докладна нитка маршруту

-

м. Київ- м.Рахів – с. Луги - р.Біла Тиса – р. Вел. Балцатул – г. Чорна Гора – хр. Чорногорський – г. Говерла – г. Петрос – р. Кевелов – р. Гропинець – г. Близниця – хр. Апишинець – хр. Свідовець - г. Татарука – пер. Окола – г. Братковська – пер. Легіонів – г. Кінець Горгану – г. Велика Кепута – г. Попадья – р. Ростока – оз. Синевір – смт. Міжгірря

5. Дозвіл на проведення подорожі отримали від Київської Міської МКК

126-00-55543000 МАРШРУТНА КНИЖКА № 31/06.

Розділ 2

Організація туристського спортивного походу

2.1 Загальна ідея походу.

При розробці цього маршруту ми використали рекомендації МКК України, що до рекомендованих походів III кт. складності по Карпатах з пішохідного туризму. За основу були взяті – перший, другий і третій, запропоновані МКК маршрути, частково їх видоізмінити. За своїми характеристиками район досить ізольований. Діяльність людини майже не помітна, особливо в міжсезоння.

Район подорожі насичений цікавими географічними, природничими, історичними об'єктами, також зручний у транспортному відношенні. На випадок непередбачених обставин з маршруту до населеного пункту можна дістатися впродовж одного, двох днів.

При організації подорожі спорядження підбиралося з урахуванням маршруту і можливих перешкод на ньому.

Перед походом вирішували наступні задачі:

- індивідуальна і групова підготовка;
- колективна підготовка витривалості;
- підготовка спорядження до подорожі;
- підготовка продуктів харчування та інше.

При підготовці групи до подорожі всі учасники брали участь у походах вихідного дня, ступених походах, краєзнавчих експедиціях. Також учасники подорожі приймали участь у шкільних та міських змаганнях з техніки туризму, орієнтування та інших заходах.

2.2 Варіанти під'їзду та від'їзду, обґрунтування точок початку та кінця маршруту.

Під'їзд в район з Івано-Франківська до м. Рахова можна обрати на автотранспорті, або на дизельному поїзді, але він забирає багато часу. Виїзд з смт. Міжгір'я викликає деякі ускладнення - на автотранспорті треба добиратися до залізниці в м. Воловець.

2.3 Аварійні виходи з маршруту і його запасні варіанти.

Заявлена нитка походу 3 к.с. в районі Карпат:

м.Рахів – с. Луги - р.Біла Тиса – р. Вел. Балцатул – г. Чорна Гора – хр. Чорногорський – г. Говерла(1А) – г. Петрос(1Б) – р. Кевелов – р. Гропинець – г. Близниця(1А) – хр. Апишинець – хр. Свідовець - г. Татарука – пер. Окола – г. Братковська – пер. Легіонів – г. Кінець Горгану – г. Велика Кепута – г. Попадья – р. Росток – оз. Синевір – смт. Міжгірря

Цей маршрут брався за основу. При надзвичайних обставинах група повинна була перейти на запасний варіант.

Запасний варіант: *г. Велика Кепута – пер. Руський – р. Ломниця – с. Осмолода*

Цей варіант запасного маршруту повинен був використатися при недостатній видимості для орієнтування на Горганах, при відставанні групи від графіку.

Аварійні виходи з маршруту:

На маршруті існує 3 виходи з маршруту:

- з Чорногірського хребта в сторону залізниці по долині річок;
- з хр. Свідовець по долині річок в с. Усть Чорна;
- з Горган по долині річок на с. Осмолода.

2.4 Зміни маршруту та його причини.

Оскільки загально фізична і технічна підготовка групи виявилась достатньо високою, а метеорологічні умови були в межах норми, це нам дозволило пройти маршрут на підставі заявочних документів і лише останні два дні маршруту ми завершили по запасному відрізку у зв'язку з непогодою, тому що був ризик в тумані по свіжому снігу потрапити на лавинно небезпечний схил.

2.5 Відомості про проходження маршруту кожним учасником.

Всі учасники пройшли маршрут по запасному варіанту.

Розділ 3

3.1 ГРАФІК РУХУ

Дні	Дати	Ділянки руху	Протяж . (км)	Чистий ходовий час	Характер руху, натуральні перешкоди	Метеоумови
1.	29.04	м.Рахів – р.Біла Тиса	22	4 год. 20 хв.	Асфальтована дорога, ґрунтова дорога, розбита ґрунтовка місцями вкрита снігом.	Сонячно
2.	30.04	р.Біла Тиса – р.Вел. Балцатул – г.Чорна Гора – г.Мунчел	22	6 год. 20 хв.	Розбита ґрунтовка вкрита снігом, тропа місцями вкрита глибоким снігом, завалена, глибокий сніг, сланік, легкі скали, кам'яна тропа, траверс західних схилів хребта. Підйом на г.Чорна Гора в тексті технічного опису маршруту.	Сонячно, перемінна хмарність
3.	01.05	г. Мунчел – хр. Чорногорський – г. Говерла – г. Петрос	19	5 год. 40 хв.	Сніжна, кам'яна тропи з глибоким снігом. На спусках глибокий сніг. Підйом на г.Говерла в тексті технічного опису маршруту.	Переміна хмарність, хмарність
4.	02.05	г. Петрос – р. Кевелов – р. Гропинець	16	6 год. 55 хв.	Підйом на г.Петрос в тексті технічного опису маршруту. Глибокий сніг, сланік. Зверині тропки, заросла просіка, розбита ґрунтовка.	Переміна хмарність, хмарність
5.	03.05	р. Гропинець–г. Близниця – хр. Апшинець – хр. Свідовець – г. Трояска	22	8 год. 30 хв.	Ґрунтова дорога, не глибокий сніг. Підйом на г.Близниця в тексті технічного опису маршруту.	Переміна хмарність, хмарність

6.	04.05	Дньовка	-	-	-	Переміна хмарність
7.	05.05	г. Трояска – г. Татарука – пер. Окола – г. Братківська – г. Дурня	19	6 год. 25 хв.	Чагарник під снігом, засипана глибоким снігом просіка. Підйом на г.Братківська в тексті технічного опису маршруту. Сланік, глибокий сніг.	Переміна хмарність
8.	06.05	г. Дурня – пер. Легіонів – хр. Таупширка – г. Кінець Горгану	19	6 год. 30 хв.	Погано помітна тропа з завалами та не глибоким снігом. Сланік.	Переміна хмарність
9.	07.05	г. Кінець Горгану – г. Мала Кепута	15	4 год. 30 хв.	Глибокий сніг, занесена не глибоким снігом та завалими тропа.	Повна хмарність. Сніг
10	08.05	г. Мала Кепута – г. Вел. Кепута – г. Буштул – пер. Руський	14	8 год. 15 хв.	Сланік. Глибокий сніг.	Повна хмарність. Сніг
11	09.05	пер. Руський – р. Ломница	21	6 год. 15хв.	Занесена снігом тропа, закинута вузкококолійка під снігом, брод р.Ломниця.	Переміна хмарнісь
12	10.05	р. Ломница – с. Осмолода	23	6 год. 30 хв.	Заболочені ділянки, тропа. Розбита грунтова. Грунтова дорога.	Переміна хмарність
Всього			212			

Технічний опис маршруту.

День 1. 29.04. м.Рахів – р.Біла Тиса.

До м.Рахова доїхали на автобусі. Автобус був заказаний заздалегідь, забрав нас з Івано-Франківська о 9.00. приїхали об 11.00. Вирішили зайти до рахівського рятівного загону стати на облік, але рятівників на місці не виявилось. Нас з ними зв'язали пожежні по телефону і взявши з нас справочні данні, “рятівники”, для профілактики, спитали про наше спорядження, дали свої настанови, “випустили” по телефону нас на маршрут! Склалося враження, що якщо щось трапиться, то можна не покладатися на допомогу рятівників. Таким чином витративши час на непотрібні справи о 13.00 вийшли на маршрут. За одну годину рухаючись по асфальту дійшли, до розвилки на с.Луги (рис.1). Далі наш маршрут пролягав через декілька населених пунктів вздовж р. Біла Тиса. Раніше дорога до Лугів була ґрунтова і більш мальовнича. Зараз прокладений асфальт і до 12.00 ходять рейсові автобуси. За три з половиною години дійшли до розвилки в с. Луги за мостом на г.Говерлу(вліво) та г.Чорна Гора(вправо)(рис.2). Ми йдемо вправо по ґрунтовій дорозі по правому березі р. Біла Тиса(рис.3). Після 25 хв. зліва впадає струмок, попереду за 20 м шлагбаум КПП Лісництва. Нам повезло, що на місці нікого не було і ми пройшли без всяких труднощів(рис.4). Після КПП за 25 хв. доходимо, по розбитій ґрунтовці, вкритій місцями снігом, до другого струмка Ліновець, що впадає зліва по ходу нашого руху. Знайшовши гарні площадки стаємо на ночівлю(рис.5).

Рис.1 Розвилка на с.Луги

Рис.2 Розвилка на г.Говерла та г.Чорна гора

Рис.3 До г.Чорна Гора

Рис.4 За КПП

Рис.5 Перший білуак

День 2. 30.04. р.Біла Тиса – р.Великий Балцатул –
г.Чорна Гора – г.Менчул.

Від місця ночівлі продовжуємо рух по правій стороні р.Біла Тиса. Через 10 хв. проходимо впадіння струмка Лемський з ліва. Рухаємось по розбитій тягачами ґрунтовці

по коліна в багнюці (рис.6). Ще через 30 хв. дійшли до впадіння р.Великий Балцатул в р.Біла Тиса. На мапі в цьому місці позначено лісництво. На справді, схоже, тут вони здирають гроші в літній період, бо в будинках ми нікого не побачили. Метрів 20 йдемо по правому березі р.Великий Балцатул, переходимо на лівий по обладнаному мосту. Через 20 хв. від розвилки проходимо не жилі будинки біля впадіння струмка Васкуль. Переходимо по засипаному снігом мосту і продовжуємо рух вгору по р.Великий Балцатул, по лівому березі, через пів кілометра тропа переходить на правий берег, потім на лівий 200 метрів та знову на правий. З цього місця починається для нас справжнє випробування снігом, який досягає місцями до пів метра (рис. 7). Через пів кілометра знову переходимо на лівий берег. За сорок хвилин від місця ночівлі виходимо до закинутих будинків, зліва від яких, сильний розлив річки - ставок, можливо в літку таке не спостерігається. Попереду чітко видно долини стумків, що витікають з під Чорногорського хребта (рис.8). Зліва в став впадає річка. На протилежному березі (на тому, де ми стоїмо) по одній осі з долиною цієї річки починаємо підйом на хребет по північному схилу. В цьому місті є сенс поповнити запаси води, далі не буде. Через два переходи по сорок хвилин підйому (45 градусів) по зарослій просіці вийшли на пологі схили полонини урочища Випчин. Через сорок хвилин по глибокому снігу вийшли на полонину під основним хребтом, звідки вже видно обсерваторію на Чорній Горі (рис.9). Тут влітку випасають вівць, це видно з обладнаних загонів. Через десять хвилин вийшли на Чорногірський хребет. За шістдесят хвилин з полонини вийшли з зони лісу на гору Васкуль, почався сланік, який обходимо з північної сторони по снігу (рис.10). Підйом 500м, крутизна 30градусів по снігу, 200м, крутизна 60градусів по легких скалах зі снігом і за шістдесят хвилин від зони лісу піднялися по південно-західному гребню на г.Чорна Гора (Піп-Іван) (рис.11-12). Спустилися з вершини за 20хв. по снігу і камням на північний захід . Ми вважаємо Чорну Гору за характером і складністю можна віднести і зарахувати до вершин 1А за чинною класифікацією перевалів, хоча при випуску групи це не відмічалось. Далі рухаємось на північний захід по Головному вододільному хребту траверсуючи західні схили. За два переходи підійшли під гору Менчул. Знайшли вдале місце для бівуака (рис.13). На хребті є проблеми з дровами та водою. Замість дров використовували газові пальники, вода – топили сніг, та брали талу воду з калюж.

Рис.6 Обходимо багнюку

Рис.7 Глибокий сніг

Рис.8 Злиття струмків в р.Великий Балцатул

Рис.9 Полонина під Чорногорським хр.

Рис.10 Обходимо сланік

Рис.11 Скали на підйомі до г.Чорна Гора

Рис.12 Обсерваторія на г.Чорна гора

Рис.13 Шукаємо місце ночівлі на хребті

День 3. 01.05 г.Менчул – г.Говерла – г.Петрос.

Від г.Менчул продовжуємо рух по хребту (рис.14). Для економії сил вершини, що трапляються по дорозі по можливості намагаємося траверсувати з західних схилів (крутизна до 30градусів), на східних нависають великі сніжні карнізи. На відрізку між г. Менчул та г.Бребенескул існує велика вірогідність сходу лавини, тому схил ми проходили зі всіма мірами безпеки (рис.15). За два переходи по п'ятидесяти хвилинах підійшли під г.Ребра, звідси відкривається панорама на г.Туркул, г.Говерлу, г.Петрос (рис.16). Візуально траверс г.Туркул виглядав небезпечно і забрав би багато фізичних сил. Було вирішено пройти по гребню в лоб. За 30хв. підійшли під г.Туркул. Підйом(45градусів), по камінню закрите снігом в деяких ділянках 200-300м, вимагав повної сконцентрованості (рис.17). За 20хв. піднялися на вершину. Далі за два переходи по 50хв. траверсом пройшли г.Данціж, г.Пожежевська, г.Брескул підійшли під г.Говерла (рис.18-19). За 60хв. з г.Брескул по камінню та снігу, крутизна 30градусів зайшли на г.Говерла (рис.20-21). Спуск на захід (рис.22) зайняв – 60хв. до будинка лісника з неподаєлік збудованою капличкою. По камням 300м, потім сплошний сніг більше 50см з лавинно небезпечними ділянками, крутизна 30-45градусів (рис.23-24). За 20 хвилин від привалу вийшли на дорогу до перемички між г.Петрос та г.Говерла траверсуючи при цьому північні склони вершини (рис.25). Від перемички за одну годину дійшли до розвилки доріг на турбазу Козмещик та с.Кваси, де і стали на ночівлю.

Рис.14 Перший перехід після біваку

Рис.15 Лавинонебезпечна ділянка

Рис.16 Вид на північний захід з г.Ребра

Рис.17 Траверс гребня під г.Туркул

Рис.18 Траверс схилів

Рис.19 На г.Говерлу через г.Брескул

Рис.20 Вид з південих схилів г.Говерла

Рис.21 На вершині г.Говерла

Рис.22 Північно-західні схили г.Говерла

Рис.23 Траверс крутих схилів під г.Говерла

Рис.24 Інформаційний щит заповідника

**Рис.25 На перемичці між г.Говерла та
г.Петрос**

День 4. 02.05. г.Петрос – р.Кевелов – р.Гропинець

Підйом на г.Петрос починається через 50м від розвилки по східним схилам (рис.26). По глибокому снігу між ялинами виходимо на відкрите місце, звідки добре

проглядається маршрут підйому на вершину (рис.27). Триста метрів рухаємось по снігу, крутизна схилу 30-45градусів. По сніжному язичку виходимо на травянистий склон 50м, траверсом виходимо на наступний сніжник. По снігу триста метрів заходимо за східну грядку каміння і по кулуару виходимо на глиняно-камяну тропу (рис.28). Далі по тропі виходимо на вершину (рис.29). Підйом здійснили за два переходи по 50хв. Спускаємось з вершини по західному гребню (рис.30). Спочатку метрів двісті рухаємось по натоптаний слизькій глиняно-камяній тропі. Далі постійно йдемо по глибокому снігу та сланніку (рис.31). З права по ходу руху відходять відроги хребта. За 50хв. дійшли до третього відроза від вершини, по якому почали спуск на північ від головного хребта. Через 10хв. руху дійшли до зони лісу, крутизна(45градусів), (рис.32). За перехід виходимо на поляну з заброшеним будинком. Ще за 50хв. виходимо до злиття трьох струмків. Через 30хв. вийшли на заброшену просіку (рис.33). По просіці вийшли на обладнану дорогу вздовж струмка Кевелов, через 15хв., біля таблиці з позначкою заповідника (рис.34), по мосту перейшли на правий берег річки. За півтори години дійшли по ґрунтовці до воріт заповідника (рис.35), залізничних колій та дороги, неподалік від села Кваси. Влітку в цьому місті при виході чи вході, лісники беруть гроші за прохід по заповіднику. Перейшли дорогу, та почали підйом по лівому березі р.Гропинець(рис.36). За сорок хвилин підйому по ґрунтовій плавній дорозі дійшли до обладнаного місця стоянки. По ґрунтовці було важко рухатися через те, що по ній стікають потоки води, що ускладнює рух і ми вимушені були йти по краю дороги (рис.37). На обладнаному місці ми вирішили заночувати, сховавши бівуак в кущах за пригорком від можливих очей лісників.

Рис.26 Під г.Петрос

Рис.27 Маршрут підйому

Рис.28 Вилізли на тропу

Рис.29 На вершині г.Петрос

Рис.30 Західний гребінь

Рис.31 Траверс гребня

Рис.32 Спуск з основного хребта

Рис.33 Вийшли на заброшену дорогу

Рис.34 Інформаційні щити вздовж дороги по заповіднику

Рис.35 Вихід з заповідника

Рис.36 Дорога вздовж р.Гропинець

Рис.37 Струмки по дорозі заважають руху

День 5. 03.05. р.Гропинець – г.Близниця – хр.Апшинець – хр.Свидовець – г.Трояска

Від місця ночівлі дорога різко повертає вправо на північ (рис.38). згодом дорога знову повертає на захід і траверсом під склоном виводить на пол.Грота у верхів'я струмка Гропинець (рис.39). Сюди, де зливаються три струмка ми зайшли за два переходи по 50хв. Почергово за 20хв. переходимо струмки, рухаючись до гребня відрогу г.Близниця (рис.40-41). За 40хв піднялись на гребень від останнього струмка. Характер підйому був наступним: сніговий покрив закривав сланнік і в деяких місцях був підтаявший. Після переходу останнього струмка траверсом по південно-західному склону (30градусів) піднялись на полонгу площадку, з якої почали основний підйом на хребет. Піднятися на хребет можна було лише в одному місці по краю сланіка присипаного снігом, з вирубкою ступінь для підйому, довжина відрізу 300м, крутизна 45-60градусів (рис.42-44). Продовжили підйом по відрогу вкритому снігом в північно-західному напрямку рухаючись ближче до західного краю хребта. За 50хв. вийшли на східну вершину (рис.45).

За 10хв. пройшли перемичку між вершинами і за 20хв. вийшли на основну вершину г.Близниця (рис.46). Спуск зайняв 10хв. по сніжнику добре скользилося (рис.47). За 50хв. дійшли до розвилки на турбазу Дрогобрат під г.Стіг, продовжили траверс хребта вкритого снігом з протаянами (рис.48-50). За два переходи по 50хв. дійшли до розвилки дороги на озеро Догяска. За 10хв. піднялися під вершину г.Догяска, звідки відкрився вид на хр.Свідовець та г.Трояска, під якою, як виявилось далі, ми заночували (рис.51). За 1ч. 30хв. пройшли г.Трояска і стали на перемичці між г.Трояска і г.Татарука серед сланіку.

Рис.38 Щойно вийшли від бівуака

Рис.39 Полонина Грота

**Рис.40 Перетинаємо безліч не великих
струмків...**

Рис.41 ...та річок

Рис.42 Вибираємо маршрут руху...

Рис.43 ...вздовж присипаних снігом кущів

Рис.44 Останні метри підйому

Рис.45 Східна вершина масиву Близниця

Рис.46 На вершині г.Близниця

Рис.47 Спуск по снігу з г.Близниця

Рис.48 Близниця далеко позаду

Рис.49 Вид на хр.Апшинець

Рис.50 Траверс хребта по снігу

Рис.51 Вид на г.Татарука

День 6. 04.05. Дньовка.

На дньовці учасники відновлювали фізичні та психологічні сили. Дров на стоянці не дуже багато, тому за ними треба спускатися на 200м вниз, як і за струмковою водою. Хоча, якщо пошукати по сланіку, то можна знайти потрібну кількість дров, а воду ми топили зі снігу. На стоянці відкривається мальовничий вид на хр.Свідовець (рис.52-53).

Рис.52 Хр.Свідовець на схід від г.Трояска

Рис.53 Хр.Свідовець на захід від г.Трояска

День 7. 05.05. г.Трояска – г.Татарука – пер.Окол – г.Братківська – г.Дурня

Після ночівлі на перемичці між вершинами г.Трояска і г.Татарука продовжили рух на північ до перевалу Окол (рис.54). З основної вершини г.Татарука виходимо траверсом на північний гребень другорядної вершини. Під ногами чагарник під снігом, та трав'янисті прогалини. Крутизна склону 30градусів. Від стоянки за 50хв. дійшли до зони лісу. По крутому спуску(45градусів) та глибокому снігу від початку зони лісу за 40хв. вийшли на просіку (рис.55). За 30хв. дійшли до перехрестя доріг та безлюдного будинку на превалі Окол (рис.56). Через десять хвилин просіка робить зігзаг в ліву сторону і виводить на полонину (рис.57). За 50хв. по тропі плавно збрасуємо та набираємо висоту виходимо на основний південний склон г.Братківська з великою вирубкою. Рухаємось по глибокому снігу в лісі 1км за 50хв., після зони лісу починається сланік (рис.58). Крутизна склону 30градусів, за 35хв. від зони лісу вийшли на вершину (рис.59). Звідси ми знову виходимо і продовжуємо рух по кордону Івано-Франківської та Закарпатської областей, що позначені стовбцями з часів кордону між Польщею та Чехословаччиною (рис.60). За дві години траверсуючи по хребту по сланніку доходимо до зони лісу (рис.61-62). По снігу серед дерев і лісу дуже важко орієнтуватися, тому нас дуже виручили прикордонні стовпи. Пройшовши ще 50хв., відчутно зкинули висоту по спуску під 60градусів і стали на ночівлю біля 52го стовпа (рис.63). Тут бере початок струмок Пантирець. До цього місця від початку підйому на г.Братківська відсутня вода, це слід враховувати.

Рис.54 По переду Горгани

Рис.55 Просіка, що веде до перевалу

Рис.56 Перевал Окол

Рис.57 Попереду г.Братківська

Рис. 58 Ліс закінчився – почався сланік

Рис.59 На вершині г.Братківська

Рис.60 Прикордонні стовпи

Рис.61 Знову сланік

Рис.62 Скидаємо висоту

Рис.63 Бівуак біля 52го стовпа

День 8. 06.05. г.Дурня – пер.Легіонів – хр.Таупіширка – г.Кінець Горгану

Продовжили рух по слабо помітній тропі вздовж стовпів. Від бівуака майже відсутній сніг, що значно полегшує пересування на цьому відрізку. За 50хв вийшли на г.Пантирець стовп№1. звідси за 1г.10хв. дійшли до перевала Легіонів (рис.64). З перевалу продовжили рух на північний схід, по кордону до хр.Тавпіширка підійшли за 60хв. По крутому підйому 45градусів, траверсом зі снігом за 45хв. вийшли з зони лісу на пологіші західні схили хребта (рис.65-66). По сланіку вкритому снігом за 20хв прoderлися на хребет (рис.67). Продовжили рух на північний захід по прорубаній в сланіку просіці. Спустились з хребта за 10хв. по рихлому снігу (рис.68). За одну годину пройшли г.Талпич на північ вийшли на полонину, весь час рухались по снігу. За два переходи по 50хв. вийшли до ур.Пекло стовп№18, постійно набирали висоту рухаючись по тропі заваленій деревами по переді є добрий орієнтир г.Сивуля (рис.69-70). Від урочища продовжили рух в північно-східному напрямку, зправа залишається г.Сивуля, зліва г.Кінець Горгану вийшли на полонину Рущина (рис.71). Повернули на схід і через пів кілометра вийшли на полонину, повернувши в південно східному напрямку. Постійно рухались по снігу, перехід зайняв 50хв.. На цьому відрізку дуже важливо не піти в східному напрямку після пол.Рущина, повернути так, щоб хребет, по якому ви йшли, став паралельно вашому руху. А головним орієнтиром є г.Кінець Горгану. Від полонини за 20хв. спустились в найнижче місце на хребті. На обладнаному місці стали на ночівлю біля витоків струмка Плайська.

Рис.64 Перевал Легіонів

Рис.65 Участки підйому без снігу

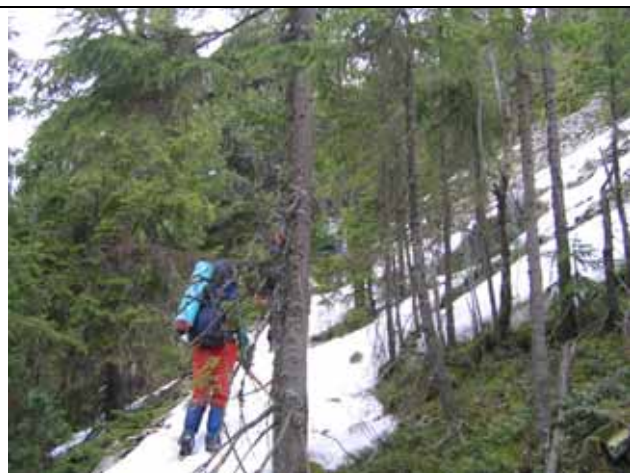

Рис.66 На хр. Таупіширка

Рис.67 Сланік

Рис.68 Спуск з хр.Таупіширка

Рис.69 Бурелом

Рис.70 Виходимо до ур.Пекло

Рис.71 В сторону г.Кінець Горгану

День 9. 07.05. г.Кінець Горгану – г. Мала Кепута

З цього дня в нас почались негаразди з погодою (рис.82). Від місця ночівлі почали підйом по свіже випавшому снігу. За 30хв. рухаючись в західному напрямку вийшли з зони лісу (рис. 83). По сланіку занесеному старим і свіжим снігом 20хв. пройшли в північно-західному напрямку 500м вийшли на вершину стовп№23 (рис.84). В таку погоду нам було дуже важливо вийти на цей стовп, адже з вершини потрібно повернути на південь (рис.85). Звідси по занесеній снігом тропі через 500м спускаємось в південно-західному напрямку, спустилися за 50хв. на полонину, з цього місця знову пішли в гору. За 10хв. вийшли на вершину зі стовпом №25, продовжили рух в північно-західному напрямку. Через 500м на вершині зі стовпом№26 на спуску по кордону повернули на захід. Пройшли стовп№27 і вийшли на г.Явір стовп№28 за 60хв. (рис.86-87). До цього моменту ми постійно рухались по глибокому свіжо випавшому снігу, далі тропа спустила до зони де лежав тільки свіже випавший сніг, який не так заважав руху, як завали на тропі (рис.88). Через 1км від г.Явір вийшли на г.Грибак, після спуску з якої з лівої сторони південні склони вирубані, зарослі молодняком. Через одну годину нашу стежку перетинає з півночі на південь добре помітна просіка. За одну годину від перехрестя рухаючись без особливих перепадів підійшли під підйом на г.Мала Кепута (рис.89). За преход спочатку по лісу, потім по занесеному снігом жеребу, крутизна 30-45градусів, підійшли під г.Мала Кепута, ставши на ночівлю на сідловинці перед основною вершиною. Слід зазначити, що на всьому відрізку від г.Кінець Горгану до г.Мала Кепута відсутня вода у рідкому стані, яку ми топили зі снігу.

Рис.72 Похмурий ранок

Рис.73 На схилах г.Кінець Горгану

Рис.74 На вершині г.Кінець Горгану

Рис.75 Починаємо спуск з г.Кінець Горган

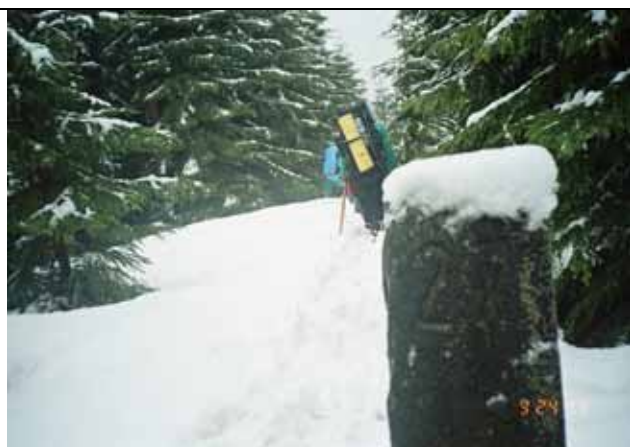

Рис.76 Пройдена г.Явір

Рис.77 Далі спуск без снігу

Рис.78 Завали

Рис.79 Підйом на г.Мала Кепута

День 10. 08.05. г.Мала Кепута – г.Вел.Кепута – г.Буштул – перевал без назви

Весь попередній день ми йшли під снігом та мокрим дощем. Зранку цього дня до всього додався ще й густий туман (рис.80). Ми продовжили рух в північному напрямку по глибокому снігу та присипаному сланіку. На декілька хвилин погода змилювалась і ми змогли зорієнтуватися на хребті (рис.81). Через дві години вийшли на сідловину між г.Берть та північно-західної вершини від неї. З цього місця повертаємо на захід по хребту. Через дві години виходимо на г.Вел. Кепута, тут знову нас накрив сніг (рис.82). Проте орієнтир в нас був південний схил хребта, який йде без сланніка до самого гребня. За дві години ми вийшли на полонину під вершиною 1648,4 на південь від г.Буштул. За 30хв. по західному краю полонини вийшли на г.Буштул. З гори в північно-західному напрямку спустилися за півтори години на полонину з закинутими загонами для тварин. За 30хв. вийшли на вершину 1520,1. У зв'язку з непогодою на відрізку, що був пройдений, ми суттєво відстали від графіку. Погода унеможлиблювала рух та орієнтування. Тому було вирішено використати запасний варіант маршруту. За 30хв. вийшли на вирубку на східному схилі основного хребта (рис.83). Звідси починається струмок, який виводить нас на річку Ломниця через одну годину (рис.84-85). Тут ми знайшли рівні площадки і стали на ночівлю.

Рис.80 Зранку туман

Рис.81 Помітно, що розпогодилось...

Рис.82 ...але не на довго.

Рис.83 Початок запасного маршруту

Рис.84 Перші струмки

Рис.85 Вийшли на р.Ломниця неподалік перевалу

День 11. 09.05. Перевал – р.Ломниця

З ранку здійснили розвітку на перевал, але впевнившись у неможливості руху в не стабільну погоду вирушили вздовж р.Ломниця. вздовж річки колись проходила вузькоколейна дорога, але повені позмили більшість рельс. Зправа трохи вище річки в лісі йде стежка яка суттєво допомагає і полегшує рух. Проте стежка знову вивела на берег

річки по якому дуже важко рухатись через підмиви річки. На відрізку в три кілометри ми постійно вимушені шукати переходи з одного берега на інший, що забрало дуже багато часу і сил (рис.86-89). З права впадає з інтервалом в кілометр два струмка. Після другого струмка бродимо на лівий берег річки. Далі постійно рухаємось по лівому березі по змитим коліям, що залишили не погану просіку проте занесену глибоким снігом (рис.90). Через дві години річка різко повертає на північ і утворює прижим з крутими схилами г.Овул (рис.91-92). Колії переходять на правий берег. Проходимо траверсом схил і знайшовши рівне місце на коліях, що знову опинилися на лівому березі, стаємо бівуаком на ночівлю (рис.93).

Рис.86 Все важче долати річку

Рис.87 Укладка бревна

Рис.88 По берегам глибокий сніг

Рис.89 Брод р.Ломниця

Рис.90 Вийшли на закинуту вузькоколійку

Рис.91 Попереду відрізок сипухи

Рис.92 Прижими під г.Овул

Рис.93 Бівуак в болоті

День 12. 10.05. р.Ломниця – с.Осмолода

Від місця бівуаку все менше залишається снігу, і вже вимушені рухатись по болотистим відрізкам на коліях (рис.94-95). Через 500м на правому березі помічаємо дорогу. Після ще одних 500м тропа виводить на розбиту ґрунтову дорогу, попереду пересікає наш шлях газопровід (рис.96). Далі ми постійно бачимо цю трубу, що переходить з одного берега на інший. Через 6км вийшли до річки Дарів, лівого притоку р.Лімниця. По підмитому мосту переходимо до будинків на лівому березі (рис.97). Це колись була база відпочинку, а зараз живе лише один лісник, та можливо лісоруби. При великій потребі там можна зупинитись. Залізничні колії йдуть далі по лівому березі, але лісник нам підказав, що по правому йде дорога, яка потім переходить в стежку, якої на мапі нема. По підвісному мосту ми перейшли на правий берег р.Ломниця (рис.98).

Справді через 100м по ґрунтовій дорозі вийшли на стежку понад річкою (рис.99). За одну годину по стежці вийшли на розбиту багнюкою дорогу біля впадіння в р.Ломниця правого притоку р.Бистрик (рис.100). Далі по ґрунтовій дорозі за одну годину дійшли до будинку лісника, зліва від дороги. Виявилось, що рухаємось по Бистрицькому лісництві (рис.101). За дві години дійшли с.Осмолода (рис.102). Через те, що останій автобус відходить кожного дня в 14.30 ми заночували біля села, а на ранок поїхали до Львова, а звідти до дому.

Рис.94 Багнюка

Рис.95 Вузькоколія

Рис.96 Газопровід

Рис.97 Підмитий міст через р.Дарів

Рис.98 Закинута база відпочинку

Рис.99 Тропа, якої на мапі не вказано

Рис.100 Багнюка за р.Бистрик

Рис.101 Бистрицьке лісництво

Рис.102 с.Осмолода

Розрахунок категорії складності маршруту.

1. Тривалість маршруту - 12дн.
2. Протяжність маршруту - 212км
3. Кількість балів за локальні перешкоди(ЛП), загальна - 31,5 до заліку - 20
4. Кількість балів за протяжність перешкод(ПП), загальна - 57 до заліку - 40
5. Географічний показник - $\Gamma = 2$
6. Показник автономності - $A = 0,8$
7. Коефіцієнт перепаду висот $K = 1 + H/12 = 1 + 6/12 = 1,5$ - $K = 1,5$
8. Загальна кількість балів маршруту:

$$КС = ЛП + ПП + (\Gamma * A * K)$$

Локальні перешкоди(ЛП).

1. Переправи.
 - а) 1А 2/3 р. Ломниця = **1,5 бали**
2. Перевали.
 - а) Н/К 1/2 Легіонів = 2 бали
 - б) 1А 1/4 г. Чорна Гора, г. Близниця = 8 бали
 - в) 1Б 1/6 г. Петрос = 6 балів
 - = всього 16 в залік 12 балів**
3. Вершини.
 - а) Н/К 1/4 г. Буштул = 4 бали
 - б) 1А 1/5 г. Говерла, г. Братківська = 10 балів
 - = всього 14 в залік 9 балів**
4. Траверси гребня.
 - а) Н/К 1/4 хр. Флавантуч, Свідовець = 4 бали
 - б) 1А 1/5 Чорногорський, Горгани = 5 балів
 - = 9 балів**

$$\text{Локальні перешкоди(ЛП)} = 31,5(\text{max}) \text{ до заліку } 20 \text{ балів}$$

Протяжні перешкоди(ПП).

1. Рослинний покрив
 - а) Н/К 50/10 нижній виток потоків Ковелов, Гропинець, р. Ломниця = 10 балів
 - б) 1А 15/6 Верхів'я потоків Ковелов, Гропинець, Ломниця пер. Окол = 6 балів
 - = 16 бали**
2. Осипі, Морени
 - а) 1А 6/9 Чорногорський хребет = **9 балів**
3. Снігова ділянка
 - а) н/к 40/20 Чорногорський хребет, г. Братківська – пер. Легіонів = 20 балів
 - б) 1А 6/12 р. Балцатул – г. Чорна Гора, р. Гропинець – г. Близниця, ур. Пекло - г. Кінець Горгану, г. Мала Кепута – г. Буштул = 12 балів
 - = 32 бали**

$$\text{Протяжні перешкоди(ПП)} = 57 \text{ балів(max) до заліку } 40 \text{ балів}$$

$$КС = 31,5 + 57 + (2 * 0,8 * 1,5) = 90,9$$

$$\text{В залік } КС = 20 + 40 + 2,4 = 62,4$$

Розділ 4.

Підсумки, висновки, рекомендації.

В цілому маршрут подорожі пройдений, план походу поставлені задачі перед групою виконані. Маршрут по своїй протяжності, тривалості та складності відповідає вимогам до походу III-го ступеня складності.

Маршрут дав можливість учасникам подорожі познайомитись з географічним районом Закарпаття, Карпат в період міжсезоння.

Отримати досвід подорожі в гірському районі, подолання різних складних перешкод, характерних для гір (численні набори висот, броди, завали дерев, заболочені участки, глибокий сніг, корумніки, участки жереба, круті трав'яні схили і т.п.). подолання даного маршруту вимагає від учасників подорожі високого рівня фізичної і технічної підготовки.

На маршруті майже немає проблем з дровами. Якщо не зупинятись на бівуак на вершинах Чорногорського хребта або Свідовця та в деяких місцях на Горганах. В той же час організація бівуаку зіштовхується з певними труднощами, пов'язаними з добуванням води, доводиться спускатись з хребтів вниз до струмків, що віднімає сили і час, а топка льоду забирає багато часу. Рухаючись впродовж дня по маршруту запасємось водою індивідуально, в залежності від особистих потреб. В основному, затрати води організмом поповнювали під час бівуаків.

Особливістю району подорожі є надзвичайно складний нестабільний характер погоди, її часті зміни і порою довгі відрізки часу негоди. Сильні поривчасті вітри відбирають енергію і затрудняють рух по маршруту.

Орієнтування в даному районі не є складним при наявності гарних мап: кілометрові, п'ятсотметрові. Певні складнощі виникають при обмеженій видимості: в дощ, туман, снігопад. На тих відрізках де маршрут проходить лісом, де нечітко виражений хребет, відсутність прикордонних стовпів, стежок, особливо в негоду, на Горганах створює загрозу заблукати. Тому на таких участках потрібно бути особливо уважним.

На підставі досвіду проведеного походу можна дати такі поради:

1. При відборі особистого спорядження необхідно враховувати нестійкий характер погоди, можливість різкого перепаду температур. Можливі снігопади і затяжні дощі.
2. При проходженні маршруту бажано використовувати альпенштоки або лижні палиці.
3. Можливість поповнити харчовий раціон ягодами та грибами залежить від того коли ви будете подорожувати.
4. Проведення пішохідних подорожей в даному районі можливе з квітня по листопад місяць, коли зійшли всі лавини і злежався сніг.
5. В цілому нами пройдений маршрут дуже цікавий і відповідає маршруту третьої категорії складності.
6. Відносно харчування на маршруті є такі поради: з ціллю швидкого приготування їжі бажано брати різні сублімати, сухе молоко, картопляне пюре, для молочних блюд цукати, ізюм, грецькі горіхи.
7. На наш погляд недостатком даного маршруту є складність від'їзду з маршруту до залізниці.

ДОДАТКИ

1. СПИСОК ОСОБИСТОГО СПОРЯДЖЕННЯ.

1. Особисте взуття (черевики, вібрами).
2. Запасне взуття (кросівки).
3. Вітровка.
4. Костюм спортивний х/б.
5. Костюм спортивний шерстяний.
6. Светр.
7. Сорочка тепла.
8. Куртка.
9. Шапка.
10. Майка.
11. Труси.
12. Шкарпетки шерстяні (1 пара).
13. Шкарпетки х/б (3-4 пари).
14. Рукавиці (1 пара).
15. Штани ходові.
16. Рюкзак.
17. Спальнік.
18. Накидка від дощу.
19. Кружка, миска, ложка, ніж.
20. Туалетні прибори.
21. Блокнот, ручка.

Загальна вага на одну людину : 9кг.

2. СПИСОК ГРУПОВОГО СПОРЯДЖЕННЯ.

1. Намети 4-х місні	1 шт.
2. Килимки елпенові	2 шт.
3. Плівки поліетиленові.	1 шт.
4. Котли.	2 шт.
5. Гачки для котлів	3 шт.
6. Господарча торба	1 наб.
7. Черпак	1 шт.
8. Сокира туристична	1 шт.
9. Рукавиці брезентові	1 пара
10. Ліхтарі	2 шт.
11. Ремонтний набір	1 наб.
12. Аптечка	1 наб.
13. Компас	2 шт.
14. Карти топографічні	2 компл.
15. Фотоапарат	2 шт.
16. Відео	1 шт.

Загальна вага : 14,1кг.

3. Список продуктів:

1. крупи:
 - гречка
 - рис
 - манна
 - геркулес
 - перлова
 - ячнева
2. макарони
3. сгущенное молоко
4. сухари
5. халва
6. изюм
7. курага
8. мёд+орехи
9. леденцы
10. печенье
11. пряники
12. шоколад
13. колбаса
14. сыр
15. консервы рыбные
16. паштет
17. сало
18. чеснок
19. лук
20. сахар
21. соль
22. специи
23. чай

загальна вага : 26,4

4. СКЛАД РЕМОНТНОГО НАБОРУ

1. плоскогубці
2. викрутка
3. шило
4. надфілі
5. дріт
6. ізоляційна стрічка
7. англійські шпильки
8. різні голки
9. гудзики
10. мотузки
11. резинка
12. тканина
13. різні нитки
14. ножиці

загальна вага : 1 кг.

5. СКЛАД МЕДИЧНОЇ АПТЕЧКИ

1. різні бинти
2. вата медична
3. бинти еластичні
4. термометр медичинський
5. валідол
6. перекис водню
7. зеленка
8. йод
9. марганцевий калій
10. пентанол
11. валідол
12. активоване вугілля
13. нашатирний спирт
14. бесалол
15. анальгін
16. но-шпа
17. ацетилсаліцилова кислота
18. спирт медичний
19. спасатель
20. барбовал
21. мотиліум
22. різні лейкопластири

загальна вага: 1кг.

6. ВИТРАТИ НА ПОДОРОЖ

1. Проїзд поїздом м.Київ – м.Ів. Франківськ.	100,0 грн.
2. Проїзд автобусом м.Ів. Франківськ – м.Рахів.	15,40 грн.
3. Проїзд автобусом с.Осмолода – м. Львів	52,0 грн.
4. Проїзд поїздом м.Львів – м.Київ.	108,0 грн.
5. Витрати на проїзд в метро.	4,0 грн.
6. Харчування на маршруті.	421,6 грн.
7. Медична аптечка, ремонтний набір.	120,0 грн.
8. Фото і відео витрати.	140,0 грн.
9. Витрати на приготування звіту.	45,6 грн.

Всього на групу : 1006,6 грн.

Всього на учасника : 251,65 грн.